

Mare, este cred singura care s-a stabilizat, nu și eforturile și cheltuielile pentru cel puțin o cameră memorială spre a cinsti memoria lui Sabin V. Drăgoi, care au rămas doar o dorință. Totuși câțiva ani a atras expoziția permanentizată, dedicată viorii și construcției ei, realizată de Ing. Corneliu Șuboni.

Mișcarea corală și creația destinată acesteia care, în Banat are o greutate aparte, pornind chiar de la dirijorii și compozitorii plugari, (țărani), în special pe meleagurile Cărășene, la multitudinea de formații și organizări de emulații ce au dus chiar la denumirea de - Țară a corurilor - a stimulat activitatea dascălului Victor

Andrei pe lângă prelegeri, volume editate, strângând material iconografic să facă o adevărată expoziție deloc de neglijat.

Dar în domeniul folclorului muzical avem poate cea mai valoroasă colecție, un adevărat muzeu particular al profesorului și folcloristului Dr. Ovidiu Papană, care și-a făcut un renume prin recuperarea și studierea instrumentelor vechi și mai noi din practica populară.

Astfel am avea o bază de pornire a unui astfel de deziderat, un muzeu sau o casă a muzicii în care se expun obiecte și documente care să ateste evoluția artei sonore pe aceste meleaguri, în Timișoara și în Banat în

sutele de ani de cultură de la noi. Demararea stă și cu precădere în mâinile instituțiilor, de la Operă și Filarmonică la Ansamblul „Banatul”, de la diferitele Societăți muzicale, corale sau culturale, la Școlile de toate gradele, cu implicare celor trei Episcopii sau a celor care socotesc aportul lor de real folos și desigur Arhivele de Stat și Muzeul Național al Banatului cu secțiile lui. Am avea astfel pe lângă repertoriul de tip muzeal îndeobște al Operei și Filarmonicii și o bază vizuală a artei sunetelor - a muzicii, care poate demonstra și pe această cale justetea stabilirii orașului Timișoara pentru Capitala Culturală în 2021.

Damian VULPE

Remarcabil concert al corului „The Sofia Boys”

La început de iulie, în cea mai toridă zi, în plin sezon estival, la Costanța a avut loc un concert insolit al Corului *The Sophia Boys* - Bulgaria, dirijat de prof. dr. Adriana Blagoeva, care a impresionat auditoriul prin prestația de înalt profesionalism. Sonoritatea cristalină a vocilor de sopran și alto a fost secundată de vocile mature de Tenor și Bas ale unor tineri studenți care s-au format încă de la vârste fragede tot în acest cor.

Pentru publicul constănțean, concertul a fost un adevărat “regal”, având în vedere că audierea unui cor de băieți reprezintă o ocazie rar întâlnită, prin faptul că această categorie de cor se realizează în condiții mai dificile, având în vedere faptul că la băieți intervine destul de repede mutația vocală care conduce la mari transformări, de multe ori procesul de stabilizare a vocii având o durată mai mare. În Europa s-a afirmat un număr restrâns al formațiilor de acest gen: *Corul de băieți* din Viena, *Corul Tomanno* al Catedralei St. Thoma din Leipzig, *Corul de băieți* din Dresda, *Corul de băieți* din Lithuania, *Corul de băieți* din Moscova, *Corul de băieți* al Catedralei din Riga.

The Sophia Boys este primul cor de băieți din Bulgaria și funcționează în cadrul Casei de Cultură *Țarul Boris al III-lea - 1928*.

A fost fondat în anul 1968, de către dirijoarea Lilyiana Todorova, cuprinzând inițial, băieți între 8-15 ani, selectați din școlile gimnaziale. În anul 1989, corul a fost preluat de prof. dr. Adriana Blagoeva, care în prezent este Decan și profesor de Dirijat al Facultății de Teorie, Compoziție și Dirijat, la *Academia Națională de Muzică “Prof. Pancho Vladigherov”* din Sofia.

Din anul 1997, corul a căpătat o altă configurație, prin adăugarea la vocile de Sopran și Alto - voci bărbătești de Tenor și Bas.

The Sophia Boys este o formație foarte cunoscută și apreciată pe plan internațional, fiind deținătoarea unor premii importante obținute la marile concursuri corale: Premiul I și Premiul al II-lea la *Concursul Internațional Coral de la Arezzo* (1993), Premiul al II-lea la *Concursul Internațional „Gheorghe Dimitrov”* de la Varna, Premiul I la *Concursul de Muzică Sacră „Giuseppe Zelioli”* de la Lecco - Italia (1997), Premiul I la *Concursul Internațional Coral de la Neuchâtel - Elveția* (1999), Premiul I, la primul *Concurs pentru coruri bărbătești* de la Bolzano - Italia (2000), unde dirijoarea Adriana Blagoeva a obținut Premiul Special pentru dirijat,

două Premii II la *Concursul Internațional „Orlando di Lasso”* din Camerino - Italia (2003), Premiul I și Premiul al II-lea la *Concursul Internațional „Moscow Sounds”* - Moscova, Rusia. (2012).

Corul are multe înregistrări realizate la Postul de Radio și la Televiziunea Națională bulgară, lansând 9 CD-uri și participând la alte 8 discuri colective. În Bulgaria au primit cele mai mari distincții: *Lira de Argint, Lira de Aur*, de două ori - *Lira de Cristal* din partea Uniunii Muzicienilor și Dansatorilor din Bulgaria; de două ori - *Pana de Aur* și *Placheta de Aur* din partea Uniunii Corale din Bulgaria; *Placheta de Onoare* a Uniunii Compozitorilor din Bulgaria.

The Sophia Boys s-a bucurat de un succes deosebit în numeroasele turnee internaționale efectuate în

Rusia, Grecia, Polonia, Italia, Germania, Franța, Spania, Elveția, Slovenia, Slovacia, Ungaria, Republica Moldova, Bosnia și Herzegovina, Serbia, Belgia, Turcia, Japonia.

Poposind pentru prima oară în România, la Constanța (venind pe cont propriu, din dorința de a cunoaște litoralul românesc), *The Sophia Boys* a oferit un concert remarcabil, în frumoasa sală a *Muzeului de Artă* constănțean, înconjurată de tablourile lui Nicolae Grigorescu.

Repertoriul prezentat, de o mare varietate stilistică, a condus la cunoașterea posibilităților tehnice și interpretative ale unui cor experimentat care emoționează de la primele sunete: Antoni Arenski - *Tatăl nostru*, Anonim - *Să se îndrepte rugăciunea mea*, Guliaev - *Pe tine te laudăm*, Stepan Degtiariov

- I parte a concertului *Astăzi întreaga Creație se bucură*, W.A. Mozart - *Qui presso a te*, Zoltán Kodály - *Stabat Mater*, Milko Kolarov - *Patria este inima mea*, Paraschev Adziev - *Noapte bună*, Peter Liondev - *Cântec cu "la"*, Filip Kutev (prelucrare) - *Dimianinka*, Petko Stainov - *Hai măi, Dimo*, Cântec popular - *Polka*, Leonard Bernstein - *America* din muzicalul *West Side Story*, Anonim - *Cântec pentru bis*.

Sonoritatea angelică a corului este realizată prin îmbinarea și dozarea perfectă între vocile cristaline de copii cu vocile bărbătești, conduse cu multă măiestrie și știință a impostării de către dirijorul Adriana Blagoeva. Acuratețea interpretării, frazarea, expresivitatea - iată atributele unui cor performant care a ajuns la o tehnică și un înalt nivel interpretativ, prin măiestria dirijorei care prin gestică

simplă, de mare precizie, comunică perfect cu ansamblul care demonstrează că este antrenat numai printr-o disciplină riguroasă. O mențiune specială trebuie făcută pentru sensibilă pianistă Zornitsa Ghetova.

Concertul Corului *The Sophia Boys* a constituit o bucurie pe care ne-am dori să se mai repete.

Mariana POPESCU

În așteptarea celei de-a VII-a ediții a Concursului Internațional de Canto „Traian Grozăvescu”

În toamna acestui an se vor împlini 22 de ani de la debutul Concursului Internațional de Canto „Traian Grozăvescu” (Ediția I, Lugoj, 2-5 noiembrie 1995). În urmă cu mai bine de 11 ani (18-21 mai 2006), pe scena istoricului Teatru lugojean, înnobilit de efluvii sonore datorite melomanilor de George Enescu (1922-1943) și Béla Bartók (1924), avea loc ultima ediție a prestigiosului concurs, un trist cântec de lebedă. Un unicat în lumea muzicii europene, un etalon pentru cei care aspirau la consacrarea națională și internațională, o scenă pe care au evoluat personalități ale artei interpretative instrumentale și vocale europene. Interese meschine, personale, orgolii mărunte, jocuri de culise demne de un cabaret de cartier (care încă așteaptă să fie decriptate și explicate publicului larg lugojean), au ucis un reper luminos al Lugojuului contemporan, clădit cu trudă și sacrificii.

Juriile, prezidate de corifeii artei lirice (Mihai Brediceanu, Ioan Holender, Corneliu Murgu), au cuprins reprezentanți ai unor importante centre culturale și instituții de profil naționale și europene: Franck Gall (Franța), Theodor Ciușdea-Coresi (Austria), Ion Iancu (Opera Română din Timișoara), Dorin Teodorescu (Teatrul de Operetă din București), Alexandru Fărcaș (Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca), Grigore Constantinescu și Mihai Cosma (Universitatea Națională de Muzică din București), Nicolae Boboc, Ludovic Spiess (Opera Națională din București), Eugenia Moldoveanu, Ionel Pantea, Sanda Șandru, Ionel Voineag, Anca Florea, Luminița Constantinescu, Ligia Ardelean, Costin Popa, Sorin Bottez, Renate Kupfer, Petre Sârbea. Premiile, extrem de consistente, oferite grație generozității unor lugojeni de pioasă aducere-aminte, dăruți plenar orașului natal (Cornel Petrassevich, Josif Constantin Drăgan), au constituit o irezistibilă atracție pentru potențiale talente ale artei interpretative vocale. Să ne amintim numele câtorva laureați, pentru care scena lugojeană s-a constituit într-o adevărată rampă de lansare în lumea mare a muzicii europene: Șerban Cristian Băcilă, Viorel Săplăcan, Marius

Vlad Budoiu, Alfredo Dorin Pascu, Robert Nagy, Satoshi Mizuguchi, Marius Brenciu, Cosmin Ifrim-Costea, Daniel Mina Stoica, Călin Brătescu, Vlad Constantin Miriță.

Întregul eșafodaj managerial i s-a datorat prof. dr. Dorin Păcurar (neprețuit îndeajuns, aproape uitat astăzi într-o lume dominată, tot mai mult, de ingraturitate), cel care a avut inițiativa instituirii competiției, a imaginat structura organizatorică, a elaborat regulamentul și și-a asumat invitarea unor nume sonore la Lugoj, care să confere anvergură și dimensiune axiologică edițiilor concursului. Prin notorietatea câștigată de-a lungul celor șase ediții în importante centre muzicale europene, la care au contribuit prestigiul membrilor juriului și calitatea competitorilor, concursul a (re)ășezat la loc de cinste urbea noastră pe harta culturală națională și europeană. Un loc rezervat profesioniștilor, oamenilor educați și instruiți, celor hărăziți să cultive arta sunetelor în sufletele însetate de frumos și elevație spirituală.

Astăzi, înconjurați de tot mai mărunți epigoni care supervizează surogate (a)culturale cu nuanțe adesea parodice, ce trebuie să fie bifate contabilicește pentru a fi justificate financiar, gândul ne poartă evlavios spre vremurile nu de mult apuse și la oamenii care le-au definit. În 2011, cu un an înainte de trecerea sa la cele veșnice, Nicolae Blițaru (un om sensibil, receptiv la glasul profesioniștilor autentici în domeniu) mi-a atribuit, animat de iluzorii speranțe, rolul unui mesager cultural (amăgindu-se că bunul meu renume cultural va impresiona pe cineva), în dorința de a solicita „organelor” reluarea Concursului. M-am prezentat la „centru”, expunându-mi, concis, ideea și dezideratul. Interlocutorul, fără nicio explicație, într-un inopinat și grotesc gest, mi-a întors spatele (fără a încerca măcar să simuleze un minim act de politețe sau sollicitudine, acordându-mi, fie și formal, câteva momente de audiență pentru un subiect important care viza o proiecție a Lugojuului cultural), părăsind grăbit, aproape iritat - ca și cum ar fi fost părtaș la un sacrilegiu -, agora unei posibile conversații. Am rămas cu gustul amar al naivului meu monolog (transformat, pe parcurs, în solilocviu), timpul ucigându-mi lent orice dorință de a face o nouă încercare în a construi premisele unui posibil dialog civilizat.

Constantin-T. STAN